

р. № 1102. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1102-2008-%D0%BF#n13>.

3. Порівняння редакцій статті 265-2 «Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 213–330). *Юрист-UA.Net*. 2018. URL: https://urist-ua.net/кодекси/купап_2/стаття_265-2/зміни/?d1=26.10.2017&d2=31.12.2018

Іваниця А.В.

канд. юрид. наук, начальник відділу
кадрового забезпечення ДДУВС

ЩОДО ДЕЯКИХ МЕТОДОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Усі ми знаємо, що методологія є характерним елементом будь-якої наукової галузі в цілому. Фахівці, застосовуючи систему певних методів у процесі наукового пошуку, розширюють науковий інструментарій, який, у свою чергу, формує унікальну конкретну методіку. Саме такий процес охоплює дослідження Національної поліції України [1].

Таке дослідження в першу чергу повинно базуватися на основі використання в пізнавальній діяльності досягнень науки герменевтики, соціопсихолінгвістики, синергетики, які направлені на глибоке вивчення функціональних, адаптаційних та творчих потенціалів державно-юридичних інструментів [2, с. 188].

Що стосується процесу вивчення науки про правоохоронні органи, то слід сказати, що відбувається процес зміни об'єкта та предмета загальнотеоретичної юриспруденції. Саме до такого процесу можемо віднести глобалізацію, антропологізацію і деформалізацію [3, с. 4]. Тенденції новелізації діяльності Національної поліції України, мають не тільки теоретичний характер, але й показують напрями діяльного праксіологічного пізнання. Це означає вибір орієнтирів, які використовуються в теоретичних дослідженнях для цілей практичної діяльності Національної поліції України. На сьогоднішній день, ми бачимо, що антропологічний, деформалізований та глобалістичний аспекти повинні розкривати чітку мету методологічного забезпечення діяльності Національної поліції України.

При цьому Національна поліція України під час свого функціонування може використовувати як позитивні методи соціального регулювання, наприклад, метод заохочення та ін., так і негативні методи, наприклад, накладення адміністративних стягнень у вигляді штрафних санкцій та ін. Зазначимо, що Національною поліцією більше використовується останній метод, що обумовлюється специфікою поліцейської діяльності [4, с.17].

Методологічний інструментарій діяльності Національної поліції базується на основі багатьох факторів, зокрема на наукових працях таких вчених: В.А. Бачинін, К.К. Жоль, Н.М. Оніщенко, В.М. Кравець, П.С. Пацурківський,

О.В. Петришин, Л.О. Петрова, П.М. Рабінович, О.Ф. Скакун, М.В. Цвік, Р.М. Шевчук та багато інших правознавців.

Так, П.М. Рабінович розумів під сутністю антропологізації методології вітчизняної правоохоронної діяльності людину, яка стає головним об'єктом загальнотеоретичного праводержавознавства, а природні правові властивості і закономірності їх державно-юридичного забезпечення поступово перетворюються в найважливішу складову предмета цієї науки [3, с. 4]. Забезпечення безпеки громадян – це система заходів державного й недержавного характеру, спрямованих на обмеження, блокування криміногенних чинників, що визначають процеси причинності злочинних проявів, а також заходів, що стосуються людського поведіння й надання допомоги особам, які стали жертвами злочинних посягань [5, с. 7].

Слід виділити також таку класифікацію методології, як загальнонаукові та філософські методи, які складають основу діяльності Національної поліції України. До них ми віднесемо системний підхід, структурно-функціональний підхід, метод аналізу, метод синтезу, класифікаційний метод. Системний підхід – це спільна стратегія дослідження, що передбачає врахування усієї сукупності аспектів щодо координації діяльності Національної поліції України. Тільки будучи системно організованою, діяльність Національної поліції України спроможна задовільно йти в напрямі, визначеному суб'єктом, реалізовувати його правові цінності, а тому й спрямовувати та формувати розвиток суспільних відносин згідно з принципом верховенства права. Системний підхід полягає в дослідженні діяльності Національної поліції як системи. Саме тому визначальна роль у діяльності Національної поліції належить системному підходу, так як він надає вирішення проблем на міждисциплінарному рівні в усій сукупності системних взаємозв'язків.

Структурно-функціональний підхід забезпечує опрацювання умов функціонування Національної поліції України, її розвиток, шляхи вдосконалення діяльності. Використання структурно-функціонального методу дозволяє розглянути взаємодію складових елементів поліцейської діяльності й визначити їх стійкість до різноманітних чинників впливу. Структурно-функціональний метод забезпечує аналіз діяльності Національної поліції як окремого елемента, який має власну структуру.

Метод аналізу – це фіктивне розділення цілісного предмета на складові частини, такі як сторони, ознаки та властивості, з метою його вивчення. Аналіз надає перспективу на дослідження моделі діяльності Національної поліції України щодо складових, їх ознак, зокрема інституалізації цінностей права, принципів та норм.

Метод синтезу допускає підсумовувати наявні знання про правові явища та робити певні висновки. Синтез сприяє поєднанню понять «норма» та «творення» у єдиній концепції процесу нормотворення. Вивчаючи процес поліцейської діяльності, варто зазначити, що в ньому синтезується не тільки норма права, але й воля компетентного органу, який приймає цю норму.

Класифікаційний метод використовується для поділу відомчих нормативно-правових актів Національної поліції України за чіткими ознаками, що, врешті-решт, має визначне як теоретичне, так і практичне значення, адже дає змогу визначити вимоги до кожної групи нормативно-правових актів Національної поліції України, розробити заходи із вдосконалення їх змісту, порядку прийняття, організації виконання й контролю за їх реалізацією.

Так, дійсно методологія сучасної правової науки має бути спрямована на практику, приміром реалізацію певних правових норм, дійове функціонування державно-правових інститутів.

Отже, методи дослідження діяльності Національної поліції України – це, в першу чергу, система заснованих на світоглядно-філософських принципах пізнання відповідного предмета наукових досліджень, правил, прийомів і способів, що допускають розкрити юридичні особливості удосконалення організації та функціонування правоохоронних систем, відповідних органів та посадових осіб, уповноважених на реалізацію правоохоронної функції, а також сформулювати перспективи удосконалення їх статусу, підвищення ефективності правоохоронної діяльності й розвитку законодавства в даній сфері.

Тому початковими принципами діяльності Національної поліції України повинні бути орієнтири, що визначають процеси новелізації методології сучасної науки, а до них ми відносимо: антропологізацію, глобалізацію, деформалізацію. Отже, діючий Кримінальний процесуальний кодекс України повинен стати ключовим аспектом у забезпеченні антропологізації реформування правоохоронної діяльності, орієнтованим на забезпечення прав і свобод людини, розширення сучасної системи соціального контролю, обмеження злочинності в нашій країні.

1. Білас А.І. Правоохоронна діяльність країн ЄС: порівняльно-правове дослідження: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01; МВС України, Національна Академія внутрішніх справ. URL: http://www.lp.edu.ua/sites/default/files/dissertation/2016/3019/dysertaciya_na_zdobuttya_naukovogo_stupenya_kandydata_yurydychnyh_nauk_bilas_a.i.pdf

2. Жоль К.К. Философия и социология права: учебное пособие. Киев: Юринком Интер, 2000. 480 с.

3. Рабінович П.М. Методологія вітчизняного праводержавознавства. *Юридичний вісник України*. № 45 (385). 2002. С. 4-5.

4. Кобзар О.Ф. Поліцейська діяльність в Україні: адміністративно-правовий аспект: монографія. Харків; Дніпропетровськ: Панов, 2015. 316 с.

5. Албул С.В. Новелізація методології оперативно-розшукової діяльності органів внутрішніх справ в контексті реалізації розвідувальної функції. *Оперативно-розшукова діяльність та кримінальний процес: теоретикопрактичний дискурс щодо їх співвідношення в умовах реформування органів внутрішніх справ України: матеріали Міжнародної науково-практ. конф.* (Одеса, 22–23 квітня 2015). Одеса: ОДУВС, 2015. С. 5-7.